

Raadsvergaderingen

Op 2 april 2012 heeft de raad besloten (RB12.0081) een aantal wijzigingen in de werkwijze van raad en commissies door te voeren waarmee wordt beoogd de politieke discussie in de raad te stimuleren. Deze wijzigingen zijn ná het zomerreces van 2012 geëffectueerd. Na bijna een jaar ervaring te hebben opgedaan met de nieuwe werkwijze, is besloten een evaluatie te houden.

Op 14 juni 2013 zijn evaluatieformulieren uitgezet onder de raadsleden. Vervolgens zijn op 25 juli 2013 en 2 september 2013 reminders gestuurd met het verzoek de formulieren zo spoedig mogelijk ingevuld te retourneren. Er zijn uiteindelijk 12 formulieren ingevuld retour ontvangen van raadsleden (een respons van 39%).

De resultaten met betrekking tot raadsvergaderingen zijn hieronder opgenomen:

1. Hoe tevreden bent u over het houden van één debattermijn bij bespreekpunten in de raadsvergaderingen?

- 50% tevreden
- 25% niet tevreden, niet ontevreden
- 25% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

De helft van de respondenten is tevreden met het houden van één debattermijn bij bespreekpunten. De raadsleden die ontevreden zijn, hebben niet zozeer een probleem met het houden van één debattermijn, maar meer over de uitwerking in de praktijk. Omdat er alleen gesproken wordt over amendementen en moties, vindt er nauwelijks debat plaats over het onderwerp zelf. De ruimte om elkaar te overtuigen of standpunten uit te dragen is daarmee beperkt. Verder is één keer genoemd dat de spreektijdenregeling zich niet verhoudt met deze werkwijze.

2. Bent u het eens met de volgende stelling: “Het gebruik van interruptiemicrofoons draagt bij aan de kwaliteit van het debat”?

- 67% eens
- 25% oneens
- 8% weet niet/geen mening

Toelichting

Een ruime meerderheid van de respondenten is content met het gebruik van de interruptiemicrofoons. Het debat verloopt ordentelijker en is voor toeschouwers beter te volgen. Een minder tevreden raadslid is van mening dat de snelheid en levendigheid wordt onderdrukt door de ‘filevorming’ bij de interruptiemicrofoons.

Raadsvergaderingen

3. Hoe tevreden bent u over de rol van de portefeuillehouders bij raadsvergaderingen ?

- 33% tevreden
- 33% niet tevreden, niet ontevreden
- 33% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Er is verdeeld gereageerd op deze vraag. Tevreden raadsleden geven aan dat een wethouder soms met een korte toelichting een efficiënte behandeling kan bevorderen. Minder tevreden raadsleden zijn van mening dat de portefeuillehouders nog teveel aan het woord zijn, hetzij op verzoek van de voorzitter, hetzij op verzoek van een coalitiepartij. Daardoor richten de fracties zich toch weer tot het college in plaats van tot elkaar. Woordvoering door portefeuillehouders zou meer een uitzondering moeten zijn. Voorts is de non-verbale en verbale communicatie vanachter de colleegetafel eenmaal als ongewenst aspect genoemd.

**4. Bent u het eens met de volgende stelling:
"De portefeuillehouders moeten naar eigen behoefte deel kunnen nemen aan het raadsdebat ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming." ?**

- 17% eens
- 83% oneens
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Een ruime meerderheid van de respondenten is het niet eens met de stelling. De commissievergaderingen zijn het podium voor de communicatie tussen de portefeuillehouders en de fracties.

5. Bent u van mening dat raads- en commissievergaderingen met het vorenstaande efficiënt zijn ingericht ?

- 60% eens
- 30% oneens
- 10% weet niet/geen mening

Toelichting

Een meerderheid van de respondenten is van mening dat de raads- en commissievergaderingen efficiënt zijn ingericht. Wel is genoemd dat er in een raadsvergadering meer ruimte moet komen om verantwoording af te leggen over partijstandpunten betreffende het gehele onderwerp (niet alleen moties en amendementen). Een minder tevreden raadslid is van mening dat de behandeling van onderwerpen in de commissies verandering behoeft: niet meer twee termijnen met beantwoording door een wethouder, maar een informatieve en een opiniërende ronde.

6. Hoe tevreden bent u over de werkwijze met betrekking tot moties en amendementen ?

- 92% tevreden
- 8% niet tevreden, niet ontevreden
- 0% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Er is een grote mate van tevredenheid over de huidige werkwijze met betrekking tot moties en amendementen. Twee respondenten hebben aangegeven dat het nog wenselijker zou zijn de moties en amendementen voor het weekend te verspreiden zodat een zorgvuldige afweging mogelijk is. "Hoe serieus wil je dat andere fracties er naar kijken?". Dit is een punt van aandacht voor de indieners.

7. Bent u van mening dat aanpassing van de spreektijdenregeling wenselijk is in het belang van een ordentelijke vergadering en een zorgvuldige besluitvorming?

- 58% eens
- 33% oneens
- 9% weet niet/geen mening

Toelichting

Een meerderheid van de respondenten is van mening dat de spreektijdenregeling moet worden aangepast. Daarbij is aangegeven dat iedere fractie voldoende tijd moet hebben om zijn/haar standpunten te kunnen verdedigen en dat de spreektijd voor alle fracties dus gelijk zou moeten zijn of zelfs vrijgelaten moet worden. Tegenstanders van een aanpassing geven aan dat de voorzitter er in de praktijk pragmatisch mee omgaat en dat een aanpassing niet echt nodig is gebleken in de afgelopen periode.

**8. Bent u het eens met de volgende stelling:
"De nieuwe werkwijze heeft geleid tot een verbetering van het debat tussen de fracties onderling in de raad." ?**

- 42% eens
- 50% oneens
- 8% weet niet/geen mening

Toelichting

Er is verdeeld gereageerd op deze stelling. Enkele raadsleden merken op dat er nu enige debat plaatsvindt waar voorheen vraag/antwoord met de portefeuillehouder plaatsvond.

Minder tevreden raadsleden zijn van mening dat het debat niet significant verbeterd is, omdat

- de politieke verhoudingen in de raad de kwaliteit van de vergaderingen bepalen;
- er geen ruimte is voor het overtuigen;
- er alleen gesproken wordt over moties en amendementen en niet over het geheel.

Genoemd is dat er tijdens schorsingen wel overtuigingen plaatsvinden en dat de voorzitter soepeler zou moeten omgaan met schorsingsverzoeken.

9. Hoe tevreden bent u over de nieuwe werkwijze van raad en commissies?

- 50% tevreden
- 25% niet tevreden, niet ontevreden
- 25% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting.

Over het algemeen wordt de nieuwe werkwijze wel als een verbetering beschouwd. Het is echter nog wel zoeken met de nieuwe verhoudingen en vele wijzigingen in fracties waardoor het debat ondergesneeuwd raakt. Eenmaal is genoemd is dat de agendadruk, de hoeveelheid en de omvang van de onderwerpen zorgt voor onvrede. Een ander raadslid heeft aangegeven dat de vergaderfrequentie te hoog is. Eenmaal is de suggestie gedaan het vooraf aangeven van bespreekpunten (door de commissies) te laten vervallen.

10. Heeft u verder nog verbetersuggesties ten aanzien van de werkwijze van raad en commissies?

De volgende verbetersuggesties zijn ingebracht:

Wijziging van het vergadersysteem:

- commissies afschaffen;
- bezien of commissieleden nog nodig zijn;
- geen commissieleden meer in een raadsbrede commissievergadering;
- terug naar het vorige vergadersysteem (van vóór 2007): commissievergaderingen verdelen over twee of drie weken gevolgd door een raadsvergadering;
- commissievergaderingen en de daarop aansluitende raadsvergadering in een keer houden.

Wijziging commissievergaderingen:

- betere spreiding van de onderwerpen over de beschikbare vergaderavonden;
- classificering van onderwerpen; bepaalde onderwerpen kunnen rechtstreeks worden geagendeerd voor raadsvergaderingen;
- vroegtijdig betrekken van alle fracties bij majeure onderwerpen;
- commissies vooral informerend laten zijn;
- beperken van de discussies tot de hoofdlijnen;
- vertegenwoordigers van organisaties laten presenteren in commissievergaderingen.

Overige wijzigingen

- afgescheiden fracties in staat stellen aan alle commissievergaderingen deel te kunnen nemen door de inzet van commissieleden;
- iedere fractie eenzelfde hoeveelheid spreektijd.

Op 2 april 2012 heeft de raad besloten (RB12.0081) een aantal wijzigingen in de werkwijze van raad en commissies door te voeren waarmee wordt beoogd de politieke discussie in de raad te stimuleren. Deze wijzigingen zijn ná het zomerreces van 2012 geëffectueerd. Na bijna een jaar ervaring te hebben opgedaan met de nieuwe werkwijze, zijn de doorgevoerde wijzigingen geëvalueerd.

Op 14 juni 2013 zijn evaluatieformulieren uitgezet onder de raads- en commissieleden. Vervolgens zijn op 25 juli 2013 en 2 september 2013 reminders gestuurd met het verzoek de formulieren zo spoedig mogelijk ingevuld te retourneren. Er zijn uiteindelijk 13 formulieren ingevuld retour ontvangen van raadsleden (42%) en 3 formulieren van commissieleden.

De resultaten met betrekking tot de commissievergaderingen zijn hieronder opgenomen:

1. Hoe tevreden bent u over de afspraak dat het stellen van vragen aan portefeuillehouders per definitie in de commissievergaderingen dient plaats te vinden?

- 63% tevreden
- 37% niet tevreden, niet ontevreden
- 0% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Over het algemeen zijn de raads- en commissieleden tevreden over deze afspraak. In raadsvergadering blijkt echter nog regelmatig de behoefte te bestaan aan een reactie of toelichting door een portefeuillehouder. Dit geeft aan dat deze afspraak nog niet volledig is ingeburgerd bij de fracties. Eenmaal is genoemd dat de werkwijze een extra druk legt op de commissievergaderingen. Dit leidt soms tot onvoldoende uitgesproken onderwerpen die onder tijdsdruk worden doorgeleid naar de raad. Ook is eenmaal genoemd dat er soms onnodig veel technische vragen worden gesteld aan portefeuillehouders.

2. Hoe tevreden bent u over de adviserende rol van de commissies?

- 44% tevreden
- 38% niet tevreden, niet ontevreden
- 18% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Op deze vraag is verdeeld gereageerd. Fracties zijn er bewust van geworden dat dingen die in de commissie aan de orde zijn geweest, niet ook nog eens in de raad terug komen. Wat echter nog moet doordringen is dat als een commissie er nog een keer over wil praten, de commissie het kan doorverwijzen naar een volgende vergadering. In de commissievergaderingen wordt niet meer gevraagd om een inhoudelijk standpunt. Dit wordt door een enkeling als een gemis ervaren omdat de mogelijkheid tot het uitdragen van een politiek standpunt in de raadsvergadering ook beperkt is. Ook is eenmaal genoemd dat het benoemen van een bespreekpunt soms lastig is als je in de raad een politiek debat over het gehele voorstel wenst.

**3. Hoe tevreden bent u over het betrekken van de commissies bij beleidsvoor-
bereidingen?**

- 31% tevreden
- 38% niet tevreden, niet ontevreden
- 31% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Op deze vraag is zeer verdeeld gereageerd. Op onderdelen wordt vooruitgang geboekt, maar in het algemeen is dit aspect voor verbetering vatbaar. Daarbij wordt gedacht aan:

- een frequenter gebruik van startnotities en bestuursopdrachten;
- het maken van onderscheid tussen opiniërende onderwerpen en informerende onderwerpen in de commissieagenda's;
- opiniërende onderwerpen met raadsleden, collegeleden, ambtenaren en belanghebbenden;
- het duidelijk aangeven van wat er van de commissie wordt verwacht;
- het tijdig agenderen van onderwerpen zodat er voldoende tijd is voor een degelijk oriënterende behandeling.

Voorts is genoemd dat in de uiteindelijke voorstellen niet altijd de bijdrage van de commissie zichtbaar is.

4. Hoe tevreden bent u over de vergaderdruk van de commissies?

- 31% tevreden
- 25% niet tevreden, niet ontevreden
- 44% ontevreden
- 0% weet niet/geen mening

Toelichting

Ook op deze vraag is verdeeld gereageerd. De helft van de respondenten heeft genoemd dat de commissievergaderingen te lang duren. Er worden veel technische vragen gesteld die heel goed voorafgaand aan de vergaderingen ambtelijk afgestemd kunnen worden.

Ten aanzien van de agendaplanning is eenmaal opgemerkt dat de hoeveelheid agendaverzoeken (verschuivingen) van portefeuillehouders (met fatale data) in dit kader frustrerend werkt. Dit leidt ertoe dat sommige vergadering vol gepland worden terwijl andere vergaderingen niet doorgaan wegens het ontbreken van agendapunten.

Eenmaal is genoemd is dat de agenda's van raads- en commissieleden te vol gepland worden, waardoor er weinig tijd resteert voor hun taak als volksvertegenwoordiger.

5. Bent u van mening dat de mogelijkheid voorafgaand aan commissievergaderingen overleg te hebben met de betrokken ambtenaren kan vervallen?

50% ja

43% nee

7% weet niet/geen mening

Toelichting.

Geconstateerd is dat er van deze faciliteit weinig gebruik wordt gemaakt en dat afschaffing om die overwogen zou moeten worden. De volgende oorzaken zijn genoemd:

- het tijdstip voorafgaand aan de vergaderingen is geen gelukkige keuze. De meeste fracties houden fractieoverleg voorafgaand aan de commissievergaderingen;
- technische vragen kunnen tijdens kantooruren rechtstreeks worden gesteld aan de betrokken ambtenaren;
- het is lastig om te bepalen wat een technische vraag is;
- de voorwaarde 'minimaal drie raadsleden' werkt beperkend.

Voorstanders geven aan dat commissieleden meer gebruik moeten maken van deze mogelijkheid zodat de vergaderingen niet onnodig worden belast met vragen die ambtelijk afgestemd kunnen worden. Zij zijn van mening dat de commissievoorzitters moeten optreden als fracties veel technische vragen stellen.

6. Wat vindt u dat goed gaat en wat kan beter gaan met de nieuwe werkwijze?

Goed gaat:

- de taakverdeling tussen commissies en de raad;
- prettige vergadersfeer;
- ruime gelegenheid om per onderwerp goed geïnformeerd te worden;
- twee vaste commissievoorzitters per commissie;
- vaste maandag is prettig en duidelijk.

Verbetersuggesties:

- tijdsbeperking/bewaking in de commissies;
- ontwikkeling van het onderling bevragen;
- meer ruimte geven voor onderling debat; flexibeler omgaan met de twee termijnen;
- onderwerpen opnieuw agenderen voor de commissie als meerdere fracties (ook al is het een minderheid in de commissie) aangeven meer informatie nodig te hebben. Dit om meer draagvlak te verkrijgen;
- opiniërende ronde met raadsleden, collegeleden, ambtenaren en belanghebbenden; beleidsvormende ronde met raadsleden en collegeleden;
- meer keuzemogelijkheden in raadsvoorstellen voorleggen;
- optreden commissievoorzitters als de woordvoering niet meer over het onderwerp gaat;
- minder snel toewerken naar een politiek standpunt;
- tijdslimiet aan presentaties stellen;
- meer bezoeken aan instellingen en bedrijven.

Op 2 april 2012 heeft de raad besloten (RB12.0081) een aantal wijzigingen in de werkwijze van raad en commissies door te voeren waarmee wordt beoogd de politieke discussie in de raad te stimuleren. Deze wijzigingen zijn ná het zomerreces van 2012 geëffectueerd. Na bijna een jaar ervaring te hebben opgedaan met de nieuwe werkwijze, zijn de doorgevoerde wijzigingen geëvalueerd.

Op 14 juni 2013 zijn evaluatieformulieren uitgezet onder de raadsleden, commissieleden en leden van het college van burgemeester en wethouders. Vervolgens zijn op 25 juli 2013 en 2 september 2013 reminders gestuurd met het verzoek de formulieren zo spoedig mogelijk ingevuld te retourneren.

De reacties van het college van burgemeester en wethouders zijn hieronder integraal opgenomen:

1. Hoe tevreden bent u over de afspraak dat in de raadsvergaderingen geen verduidelijkende vragen meer kunnen worden gesteld aan de portefeuillehouders?

Als de commissies op goede wijze wordt gehouden dan tevreden...

Maar vaak blijkt in de commissies dat bv raadsleden niet aanwezig zijn maar commissieleden, of zelfs sommige fracties niet zijn vertegenwoordigd...

Er worden dan vragen gesteld die in de commissie al behandeld zijn of juist nieuwe vragen gesteld of wellicht verkeerde conclusie getrokken ... Collegeleden hebben dan geen ruimte om 'iets te herstellen'....

Dus over het algemeen genomen: ontevreden...

Dit kan verbeterd worden door de commissies anders in te richten...

Veel minder commissieleden aanstellen, en niet alles gelijktijdig op 1 avond...

PH zitten ook vaak in 'spagaat' bij welk agendapunt ze in welke commissie moeten zijn...wekt hoop ergernis op bij de raadscommissie....

**2. Bent u het eens met de volgende stelling:
"De portefeuillehouders moeten naar eigen behoefte deel kunnen nemen aan het raadsdebat." ?**

Oneens: door dit in te voeren krijg je wellicht weer herhalingen uit de commissie

Er zou wel een afspraak gemaakt moeten worden: een PH moet altijd de ruimte kunnen krijgen om een onjuistheid of onwaarheid te kunnen corrigeren.

3. Hoe tevreden bent u over tijdige verspreiding van moties en amendementen ?

Het college wil benadrukken om moties en amendementen die verstrekkende gevolgen kunnen hebben op het beleid of financiële positie van de gemeente ruim op tijd te ontvangen. Het komt regelmatig voor dat we moeten zeggen dat we de consequenties nader in beeld moeten brengen...

Reactie college van burgemeester en wethouders

Aangenomen moties kunnen grote gevolgen hebben en wellicht, als achtergrondinformatie bekend was, niet aangenomen.

Tijdig toesturen ('s morgens vroeg), geeft de organisatie de tijd om ons hier op voor te bereiden.

4. Bent u het eens met de volgende stelling: "De huidige werkwijze biedt voldoende mogelijkheden om de raads- en commissieleden vroegtijdig te betrekken bij de beleidsvoorbereiding."?

Oneens... In dit systeem zit geen opiniërende ronde.

als we hiermee wel naar de commissie komen dan is het vaak lastig voor de commissieleden (blijkt) om een richting aan te geven...

Vaak wordt er dan toch gevraagd naar een stuk waarop men een besluit kan nemen.

Voor deze situaties zou, met een betere voorbereiding van het college, wellicht een extra 'voorrunde' kunnen worden georganiseerd...

5. Bent u van mening dat u de planning van commissievergaderingen kan worden verbeterd en zo ja, welke suggesties heeft u hiervoor?

Dit zal ongetwijfeld mogelijk zijn maar ook in veel gevallen niet.

We zullen op dit punt meer met elkaar in overleg moeten.

Achtergronden van elkaar weten lost ergernissen op en kweekt ook wederzijds begrip.